PROJEKT

UCHWAŁA NR ……/2026

RADY GMINY WIŚNIEW

z dnia …… 2026 r.

w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej oraz wysokości, szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, z późn. zm.), art. 17 ust. 2 pkt 2, art. 43 ust. 10 oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, z późn. zm.), Rada Gminy Wiśniew uchwala, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne

§ 1.

1. Uchwała określa:

1) zasady zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej w postaci pomocy rzeczowej, posiłków, zasiłków okresowych i zasiłków celowych przyznanych pod warunkiem zwrotu, w zakresie zadań własnych Gminy Wiśniew,
2) wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

§ 2.

1. Przepisy rozdziału 2 stosuje się do świadczeń przyznanych pod warunkiem zwrotu wydatków, o których mowa w art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
2. Przepisów rozdziału 2 nie stosuje się do świadczeń przyznawanych w ramach programów rządowych, jeżeli zasady ich udzielania i zwrotu określają odrębne przepisy lub uchwały.
3. Uchwała nie reguluje zasad odpłatności za usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze ani usługi sąsiedzkie, które określa odrębna uchwała Rady Gminy Wiśniew.

Rozdział 2.

Zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej

§ 3.

1. Wydatki poniesione na świadczenia, o których mowa w § 1 pkt 1, przyznane pod warunkiem zwrotu, podlegają zwrotowi w części lub całości w wysokości ustalonej według dochodu

osoby lub rodziny zobowiązanej do zwrotu, wyrażonego jako procent właściwego kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

2. Procentową wysokość zwrotu wydatków określa tabela:

Dochód w stosunku do właściwego kryterium dochodowego	Wysokość zwrotu
do 100%	0%
powyżej 100% do 150%	25%
powyżej 150% do 200%	50%
powyżej 200% do 250%	75%
powyżej 250%	100%

3. Wysokość zwrotu ustala się jako procent wartości przyznanego świadczenia lub poniesionych wydatków.
4. Zwrot wydatków następuje na zasadach i w terminie określonym w decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie pod warunkiem zwrotu.

§ 4.

Dochód, o którym mowa w § 3, ustala się zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, według zasad właściwych dla osoby samotnie gospodarującej albo osoby w rodzinie.

Rozdział 3.

Zasiłek celowy na ekonomiczne usamodzielnienie

§ 5.

1. Zasiłek celowy na ekonomiczne usamodzielnienie przyznaje się w celu umożliwienia osobie albo rodzinie podjęcia działań prowadzących do uzyskania lub utrzymania samodzielności ekonomicznej.
2. Wysokość zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie wynosi 15 000 zł.
3. Zasiłek ma charakter jednorazowego świadczenia pieniężnego.

§ 6.

1. Z wnioskiem o przyznanie zasiłku może wystąpić osoba albo rodzina spełniająca warunki określone w ustawie o pomocy społecznej.
2. Wniosek powinien zawierać w szczególności:
1) opis planowanego sposobu wykorzystania zasiłku,
2) wskazanie celu pomocy oraz przewidywanych kosztów,
3) informację o posiadanych środkach własnych lub innych źródłach finansowania tego samego celu,
4) dokumenty potwierdzające planowane wydatki, jeżeli ich uzyskanie jest możliwe na etapie składania wniosku.

3. W uzasadnionych przypadkach pracownik socjalny może pomóc wnioskodawcy w przygotowaniu opisu planowanego przedsięwzięcia.

§ 7.

1. Przy rozpatrywaniu wniosku uwzględnia się w szczególności sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową wnioskodawcy, celowość planowanego przedsięwzięcia, jego realność oraz możliwość osiągnięcia ekonomicznej samodzielności.
2. W sprawach dotyczących ekonomicznego usamodzielnienia Gmina współdziała z powiatowym urzędem pracy, zgodnie z art. 43 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.
3. Pomoc nie przysługuje, jeżeli osoba albo rodzina ubiegająca się o nią otrzymała już pomoc na ten sam cel z innego źródła, zgodnie z art. 43 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

§ 8.

1. Zasiłek celowy na ekonomiczne usamodzielnienie podlega zwrotowi w części lub całości, jeżeli został przyznany pod warunkiem zwrotu, na zasadach określonych w decyzji administracyjnej oraz z uwzględnieniem tabeli, o której mowa w ust. 2.
2. Wysokość zwrotu zasiłku określa się według dochodu osoby lub rodziny w stosunku do właściwego kryterium dochodowego:

Dochód w stosunku do właściwego kryterium dochodowego	Wysokość zwrotu
do 100%	0%
powyżej 100% do 150%	20%
powyżej 150% do 200%	40%
powyżej 200% do 250%	60%
powyżej 250% do 300%	80%
powyżej 300%	100%

3. Zasady zwrotu, termin oraz sposób dokonania zwrotu określa się w decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek.

§ 9.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy ustawy o pomocy społecznej.

Rozdział 4.

Przepisy końcowe

§ 10.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiśniew.

§ 11.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Gminy Wiśniew w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej oraz wysokości, szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie

Zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej wydatki na usługi, pomoc rzeczową, posiłki, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe przyznane pod warunkiem zwrotu podlegają zwrotowi w części lub całości, jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej do zwrotu przekracza kwotę kryterium dochodowego. Stosownie do art. 96 ust. 4 tej ustawy rada gminy określa w drodze uchwały zasady zwrotu wydatków za świadczenia będące w zakresie zadań własnych.

Projekt określa stopniowane zasady zwrotu wydatków, uzależniając wysokość zwrotu od dochodu osoby lub rodziny w relacji do właściwego kryterium dochodowego. Przyjęte przedziały mają na celu zróżnicowanie obciążenia osób korzystających z pomocy społecznej, przy zachowaniu obowiązku zwrotu w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego.

Podstawę do określenia wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie stanowi art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłek ten służy wsparciu osoby albo rodziny w podejmowaniu działań prowadzących do uzyskania samodzielności ekonomicznej. W projekcie określono jego wysokość na 15 000 zł oraz wskazano podstawowe informacje i dokumenty niezbędne do oceny planowanego przedsięwzięcia.

Projekt przewiduje odrębne zasady zwrotu zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie, z łagodniejszym stopniowaniem obciążeń i pełnym zwrotem przy dochodzie przekraczającym 300% właściwego kryterium dochodowego.

Przyjęcie uchwały jest niezbędne w związku z uporządkowaniem lokalnych zasad przyznawania świadczeń i zwrotu wydatków z pomocy społecznej oraz rozdzieleniem materii dotyczącej usług opiekuńczych, która zostanie uregulowana odrębną uchwałą Rady Gminy Wiśniew.